

Chociaż zasadniczo celem Pracowniczych Planów Kapitałowych jest oszczędzanie na czas, kiedy zakończymy naszą aktywność zawodową, a dokładniej kiedy osiągniemy wiek 60 lat, to ustawa o pracowniczych planach kapitałowych (Dz.U.2020.3142 tj.) daje możliwości wykorzystania oszczędności zgromadzonych w PPK także wcześniej. Dzisiaj, kiedy niektórzy mają wątpliwości, czy PPK nie okaże się „kolejnym OFE, na które połasi się Państwo", świadomość, że w każdym momencie możemy wycofać nasze oszczędności, powinna pomóc w podjęciu decyzji o udziale w tym długoterminowym programie oszczędnościowym.

Wycofanie zgromadzonych oszczędności przed 60. rokiem życia

Zgodnie z ustawą o PPK możemy wycofać środki z PPK niezależnie od przyczyny. W tym celu należy złożyć wniosek o zwrot środków. W takim przypadku, instytucja finansowa przekaże 30% środków pochodzących z wpłat sfinansowanych przez podmiot zatrudniający na rachunek bankowy wskazany przez ZUS. Co ważne, informacja o tej kwocie zostanie zaewidencjonowana na koncie ZUS ubezpieczonego, jako jego składka na ubezpieczenie emerytalne. Ponadto środki pochodzące z wpłaty powitalnej i dopłat rocznych zostaną zwrócone w całości do Funduszu Pracy (wpłatę powitalną i dopłaty roczne sfinansowano z tego

Funduszu). Natomiast uczestnik programu otrzyma: 70% środków pochodzących z wpłat sfinansowanych przez podmiot zatrudniający, po uprzednim pomniejszeniu o należną kwotę podatku od zysków kapitałowych oraz całość środków pochodzących z wpłat sfinansowanych przez tego uczestnika, także pomniejszonych o podatek od zysków kapitałowych.

Istnieje również możliwość wypłaty środków z PPK przed 60. rokiem życia bez wskazanych wyżej pomniejszeń, przy czym ustawa o PPK przewiduje dwie takie sytuacje.

Wkład własny potrzebny do uzyskania kredytu

Ustawa wychodzi naprzeciw potrzebom wsparcia budownictwa mieszkaniowego, w związku z czym uczestnik PPK, który nie ukończył jeszcze 45. roku życia i potrzebuje wkładu własnego w związku z zaciągnięciem kredytu na zakup mieszkania czy budowę lub przebudowę budynku mieszkalnego, ale także zakup ziemi, może wypłacić do 100% środków zgromadzonych na jego rachunku PPK. Możliwość taka jest jednak obwarowana pewnymi warunkami: wypłacone kwoty muszą zostać zwrócone na rachunek PPK nie później niż w ciągu 15 lat od dnia ich wypłaty. Termin zwrotu środków na ten rachunek nie może rozpocząć się później niż 5 lat od dnia ich wypłaty. Zasady i terminy zwrotu środków określa się w umowie między uczestnikiem a instytucją finansową, z którą zawarta jest umowa o prowadzenie PPK. Taką umowę o wypłatę można podpisać z każdą instytucją finansową, w której mamy rachunek PPK, pod warunkiem, że z wypłacanych środków finansowana będzie ta sama inwestycja. Po zawarciu umowy o wypłatę z daną instytucją finansową, nie można zawrzeć z nią kolejnej takiej umowy. Oczywiście to rozwiązanie jest dobre dla osób, które zdecydowały się na przystąpienie do PPK odpowiednio wcześnie, aby zgromadzić środki wystarczające na pokrycie lub uzupełnienie wymaganego wkładu własnego

Poważne zachorowanie

Przewidziano jeszcze jeden przypadek wypłaty środków z PPK przed osiągnięciem 60. roku życia bez negatywnych konsekwencji finansowych (m.in. bez utraty środków z dopłat od państwa i bez obowiązku zapłaty podatku od zysków kapitałowych). W razie poważnego zachorowania uczestnika PPK, jego małżonka lub dziecka, istnieje możliwość wypłaty do 25% środków zgromadzonych na rachunku PPK. Zgodnie z definicją zawartą w ustawie o PPK, poważnym zachorowaniem jest całkowita niezdolność do pracy (ustalona przez lekarza orzecznika lub komisję lekarską ZUS na co najmniej 2 lata), umiarkowany lub znaczny stopień niepełnosprawności (ustalony przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności na co najmniej

2 lata), a także niepełnosprawność osoby, która nie ukończyła 16 lat (ustalona przez zespół ds. orzekania o niepełnosprawności). W takim przypadku, do wniosku o wypłatę trzeba dołączyć orzeczenie wydane przez wskazany wyżej podmiot. Poważnym zachorowaniem jest także zdiagnozowanie jednej z chorób wymienionych w ustawie o PPK. Lista tych chorób jest inna dla osób dorosłych, a innych dla dzieci*. W przypadku choroby z tej listy, do wniosku o wypłatę środków z PPK dołącza się zaświadczenie lekarza medycyny potwierdzające daną diagnozę.

Pracownicze Programy Kapitałowe to nowa forma oszczędzania, także dla osób, które mają świadomość, że w życiu natrafiamy na problemy, których nie da się przewidzieć, a gromadzone oszczędności mogą dać poczucie bezpieczeństwa finansowego w trudnych chwilach.

Więcej informacji na stronie www.mojeppk.pl – oficjalnym portalu Pracowniczych Planów Kapitałowych.

Agata Baranowska-Grycuk

Zespół Polityki Społecznej KK NSZZ „Solidarność”